

بەپیارنامەی سیاسی

پەسەندکراوی کۆنگرەی پازدەیەمی حیزبی دیموکراتی کوردستان (١٣٩٠/٣/٢-٨)

لە سەر ئالۆگۆرەکانى رۆژھەلاتى نیوھراست و باکوورى ئافريقا
کۆنگرەی پازدەیەمی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە وردى و بايەخەوە ئاوارى لە ئالۆگۆرە
سیاسییەکانى يەك سالى رابردووی رۆژھەلاتى نیوھراست و باکوورى ئافريقا دايەوە و لەو
بارەيەوە گەيشتە ئەم ئاكامانە:

١- ئەوهى پاش چەندىن سال شەپ و سیاسەتى قەلاچۆى دەولەتى سوودان بەرامبەر بە¹
دانىشتووانى باشدورى سوودان هاتە ئاراوه و رىگا درا كە خەلکى ئەم بەشە سوودان لە²
رىفرااندۇمىكى ئازاددا بپيار لە سەر ديارىكىرنى چارەنۇوسى خۆيان بىدەن و سەرەنجام ئەو خەلکە³
بە زۆرایەتىي نىزىك بە ھەموو دەنگەكان بپيارى سەربەخۆيى ولاتەكەيان دا، رووداۋىكى يەكجار
گرنگ و ھەنگاۋىكى دادپەرەنەي جىڭگاي پشتىوانىي كۆمەلگاي جىهانى بۇو.

ئەم رووداوه نەك هەر بۇ ئامازىغەکانى باشدورى سوودان كە لەو رىگايدەوە بە سەربەخۆيى
گەيشتن گرنگ بۇو، بەلكۇو بۇ ھەموو ئەو نەتهوە بندەستانەي تا ئىستا لە مافى ديارىكىرنى
چارەنۇوس بىبەش كراون بە دەستكەوتىكى گەورە و پېبايەخ دادەنرى. هەر بۇيە خەباتگىرەنلى
رىگاى رزگارىي نەتهوەي كورد پېتۈيستە لە تىكۈشانى خۆيان و پېتۈنەتەوەيەكەنانى خۆيان
دا وەك پېشىنەيەكى قانۇونى و پەسەندکراوىكى نېتونەتەوەيى پشتى پى بېستن. تەنانەت ئەو
دەولەتانەش كە كوردىدا دابەش كراوه، لە سەريانە بە سیاسەتكانى خۆيان بەرامبەر
بە نەتهوەي كوردىدا بچنەوە و بە دابىنكردنى ماف و ئازادىيەکانى خەلکى كوردىstan رىگاى
يەكىتىيەكى ئازادانە و داخوازانە گەللى كورد و گەلانى دراوسيي لە چوارچىوهى سىستەمەكى
فيدرالى دا خۆش بکەن. كۆنگرەي ١٥ ئەو سەركەوتتە خەلکى باشدورى سوودان بە سەركەوتتى
ھەموو گەلانى ستەملەتكراو دەزانى و بە دلەوە پېرۇزبایيان لى دەكا.

٢ - كۆنگرە راپەرینى گەلانى دىكتاتورلىكراوى رۆژھەلاتى نیوھراست (ميسىر، تۈونس، يەمن،
سوورىيە و...) بە راپەرینىكى رەوا و رەسەنى ئازادىخوازانە دەزانى و پىر بە دل پېرۇزبایيان لە
گەلانى تۈونس و ميسىر دەكا كە لە ماوهىيەكى كورتىردا توانىان كۆتايى بە دىكتاتورىي دەيان

ساله‌ی حاکمانی ولاته‌کانیان بین و زهمنه بو پیشکه وتنی ئازادی و دیموکراسی له ولات دا فهراهم بکه‌ن.

کونگره سه‌رکوتی بیره‌حمانه‌ی خه‌لکی یه‌مهن له لایه‌ن دیکتاتوری له میزینه‌ی ئه و ولاته‌وه و کوشتاری درندانه‌ی حکومه‌تی بنه‌ماله‌ی ئه‌سهد دژی گه‌لانی کورد و عه‌ره‌بی سوره‌ی به توندی مه‌حکوم ده‌کا و ئاواته‌خوازه دیکتاتوری له دو و لاته‌دا پیش ئه‌وهی کاره‌ساته ئینسانیه‌که بوعدیکی ترسناکتر به‌خویه‌وه بگری پاشه‌کشه بکا و ریگا به کومه‌لانی خه‌لک بدابه ویستی ئازادانه‌ی خویان چاره‌نوسی ولاته‌کانیان دیاری بکه‌ن.

۳. کونگره‌ی پازده‌یه‌م پیشوازی له بپیاری کومه‌لگه‌ی نیونه‌ته‌وه‌بی سه‌باره‌ت به وده‌نگه‌هاتن به‌رامبه‌ر به کوشتاری بی‌به‌زه‌بیانه‌ی دیکتاتور موعه‌مم‌ه قه‌زافی له خه‌لکی لیبی ده‌کا و ئه‌م بپیاره به‌ه‌نگاویکی عادلانه و مرۆقدوستانه ده‌زانی و هیواداره له داهاتوودا ئه‌م ره‌وته دریزه بدری و ریگا نه‌دری حکومه‌ت دیکتاتوره‌کان له ژیر په‌ردی ده‌سه‌لاتداری نیشتمانی (حاکمیت ملی) دا گه‌لانی ولاته‌کانیان سه‌رکوت و ته‌ناده‌ت قه‌تلوعام بکه‌ن.

۴. کونگره هیوادارو دل‌نیایه که راپه‌رینی پرشكوی گه‌لانی رۆژه‌لات له داهاتووه‌کی نیزیک دا به‌روکی هه‌مو و دیکتاتوری‌کانی ئه‌م ناوچه‌یه و یه‌ک له‌وان کوماری ئیسلامی ئیران ده‌گری و گه‌لانی ئه‌م ولاتانه‌ش له ژیر ده‌سه‌لاتی فه‌رمان‌هوا سه‌رەرۆیه‌کان رزگار ده‌کا.

دەرباره‌ی هه‌ولی یه‌کرپیزی بزووتنه‌وه‌ی کوردى رۆژه‌لات

کونگره‌ی پازده‌یه‌می حیزبی دیموکراتی کوردستان هه‌وله‌کانی کومیتەی ناوه‌ندیی له سى سالی نیوان کونگره‌کانی ۱۴ و ۱۵ دا بو ریکخستن‌وه‌ی نیومالی کورد و پیکه‌یانی هاوكاری و یه‌کرپیزی له نیو هیزه ولاتپاریزه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان دا خسته به‌ر لیکانه‌وه و سه‌رنج. به‌شدارانی کونگره به خوشحالیه‌وه روانيانه هه‌لويست و سیاسەتی یه‌کیه‌تیخوازانه‌ی کومیتەی ناوه‌ندی و له باره‌یه‌وه دەستخوچیان له ریبه‌رایه‌تیی هه‌لبزیراوی کونگره‌ی چارده‌یه‌م کرد.

ھەر بۆیه کونگره‌ی پازده‌یه‌م ویرای پشتوانی لەم سیاسەت و هه‌نگاوه دروستانه، ریبه‌رایه‌تیی هه‌لبزیراوی کونگره راده‌سپیری ئه و ره‌وتە به شیلگیری‌یه‌وه دریزه پیبدا و هیچ دەرفه‌تیک بو هه‌ولی لیکنزيکبۇونه‌وه‌ی هیزه‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان له دەست نه‌دا. هه‌لومه‌رجى ئىستاي ئیران و ناوچه‌کە له هه‌مو و ئازادىخوازان دەخوازى ریزه‌کانیان بۆ بەرەپروبوونه‌وه‌ی ئالوگوره‌کانی قوناخى داهاتوو ریک بخەن. به تاييەتى هیزه کوردستانىيە‌کان بۆ بەرەنگاربۇونه‌وه‌ی هەر پیش‌هاتىكى چاوه‌روانکراو و چاوه‌رواننە‌کراو دەبى ئاماده و یه‌کەه‌لويست بن.

لەبارهی بزووتنەوەی سەوزەوە

کۆنگرەی پازدەیەمی حىزبى دىمۇكرات ئاورييکى لە هەلۋىستى رىبېرایەتىي حىزب بەرامبەر بە هەلبىزاردەنی دەورەی دەيەمی سەرکومارى و رووداوهكانى دواى كۈدىتاي پاوانخوازان لە دەنگەكانى خەلکى ئىرمان دايەوە و بەم ئاكامەي خوارەوە گەيشت:

۱- لە سەر يەك، هەلۋىستى رىبېرایەتىي حىزب بەرامبەر بە ئالوگۇرانە بە دروست و گونجاو دەزانى و پەسندى دەكى. رووداوهكانى دواى دەيەمین دەورەي هەلبىزاردەنی سەرکومارى دەريانخست كە ليكدانەوەي رىبېرایەتىي حىزب لە هەلۋەرجى ولات ليكدانەوەي كى دروست بۇوە و زىاتر لەگەل واقعىيەتكانى كۆمەل و هەلۋىستى بىزاردەكان و رووناكبيران و ئازادىخوازانى نىوخۇي ولات يەكى گرتۇتەوە.

۲ - هەلۋىستى حىزب بەرامبەر بە بزووتنەوەي كە بە ناوى بزووتنەوەي سەوز دەناسرى بە گشتى دروست بۇوە و جىڭاي پەسندە. بەلام ھەر لەو كاتەدا كۆنگرە بە پىويست دەزانى رىبېرایەتىي تازەي حىزب بەرامبەر بەم بزووتنەوەي هەلۋىستىكى وردىرى ھەبى و ئەوهندى دەرەتانى پىوهندى و ئالوگۇرى بىرورا لەگەل رىبېرانى بزووتنەوەي سەوز ھەي، ھەول بىدا زىاتر لە ويست و داخوازەكانى خەلکى كوردستان تىبگەن و وەلامى راشكاوانە بە ويست و داخوازانە لە بەرنامهكانيان دا بگونجىن.

ھەر بزووتنەوەي كى گورانخوازانەي سەرانسەرى بە دىرى دەسەلاتى سەرەرۇي ئىستا لە ژورەوە يان لە دەرەوەي ولات سەر ھەل بىدا، پىويستە رىكخراوە تىكۈشەرەكانى رىڭاي رزگارىي نەتهوەي كورد نىزىكى لى بگەن و ھەول بىدەن لە بەرنامهكاني بق ئائىنەي ئىرمان ئاگادار بن. ھەر لەو كاتەدا دەبى داخوازەكانى گەلى كوردىيان راشكاوانە و بى پىچ و پەنا لەگەل باس بىرى و رادەي ھاوكارى و لى نىزىكبوونەوەيان بە رادەي تىكەيشتن و قبۇولى ئەو داخوازانەوە گرى بىرى. دىارە هيچ كاتىكىش نابى لايەنى واقىعىيلى دەست بىدەن و پىويستە تىكۈشىن ھەموو بارەكانى مەسىلە لىك بىدەينەوە تا دوچارى زىدەرۇيى و ماكسىمالىزىمىكى ناواقىعى نەبىن.

ئالوگۇرەكانى توركىيە و باکورى كوردستان

ئالوگۇرەكانى توركىيە لە پىوهندى لەگەل پرسى كورد دا لەگەل ئەوەي كەموكۇرۇيى زۆريان پېۋە دىارە جىڭاي خۆشحالىن. بەتاپىت ئەوە كە كوردەكانى باکور توانىييانە بە كەلکۈرگىرن لەو دەرەтанە قانۇنیيەي سىيىتمى سىياسىي توركىيە رەخساندوویەتى بچنە مەيدانى مەللانەي ديمۇكراتىكەوە، بە بەرھوپىشچۇونىكى رىشەبىي دەزمىردى. بۇيە دەكرى چاورەرۇان بىن لە گەل ئەوەي لە حالەتى پىداچۇونەوە بە قانۇنلى بىنەپەتىي توركىيە دا، پرسى شوناسى كورد دەبىتە

یه کیک له پرسه هه ره گرنگ و پرکیشەكان، بهو حاڵەش بەرهە پیشچوونی پرسى كورد لە ئاستىك دا دەبىنин كە ناكرى هەروا بەسانايى پشتگوی بخرى.

كۈنگەرەي پازدەيەمى حىزبى ديموكراتى كوردىستان كەلکوھرگرتى كورد لە دەرفەتە قانۇونىيەكانى نىۋ سىستەمى سىياسىي توركىيە بە دەسکەوتىكى حاشالىنەكراو دەزانى.

پىشوازى لە روانگەي نويى كۆمەللى نىۋەدەولەتى لە بارەي كۆمارى ئىسلامىي ئىرانەوە

درىېزەي هەولەكانى كۆمەللى نىۋەدەولەتى بۆ راڭرتى بەرنامەي ناوکىي كۆمارى ئىسلامى بە هەموو هەوراز و نشىۋەكانىيەوە، لەگەل ئەوهى جىگەي سەرنجىن، بەلام لانىكەم تا دوو سال لەمەوبەر ببۇونە هوى لە پلەي چەندەم دانانى پرسى پىشىلەرانى سىستېماتىكى مافەكانى مروقق لە ئىران.

لە بەر رۇوناكايى ئەم لىكدانەوەيدا كۈنگەرەي پازدەيەمى حىزبى ديموكراتى كوردىستان گرنگى پەيداكردىنى پرسى پىشىلەرانى سىستېماتىكى مافەكانى مروقق لەلايەن كۆمارى ئىسلامىيەوە بە روانگەيەكى شايىستە دەزانى. كۈنگەرە لە باوهەر دايە كە بە سەرنجىدان بە پىشىلەرانى سىستېماتىكى مافەكانى مروقق و سەركوتى بىبەزەييانەي نارپازىيان و ئازادىخوازانى ئىران، پىيوىستە ناوەندە بىياردەرە نىۋەدەولەتىيەكان و ولاتانى پىشكەوتتۇرى دنیا شابنەشانى كىشەي ناوکى لەسەر پىشىلەرانى مافى مروققىش رۇوبەپۇرى كۆمارى ئىسلامى بىنەوە.